

STAGIU DE DOCUMENTARE ÎN R. F. GERMANIA

Totdeauna, pentru un cercetător, contactul cu alți colegi, cu diferite centre de studii și, implicit, mai ales cu rezultatele muncii științifice desfășurate pe alte meridiane, constituie un binevenit prilej atât de acumulare a unor noi informații și metodologii, cât și de evaluarea a propriilor investigații. Iată de ce, beneficiind de invitația Fundației DAAD, pentru a efectua un stagiu de documentare în R.F.G., cu o durată de trei luni (mai-iulie 1985), am optat pentru Institut für Alte Geschichte al Universității din Saarbrücken (director prof. dr. Peter Robert Franke), unde știam că are loc o susținută activitate pe tărîmul istoriei antice și, mai cu seamă, al numismaticii greco-romane — domenii în care eram profund interesat. În adevăr, la acest institut am constatat existența unei bogate biblioteci de specialitate, ca și a unei întregi serii de mijloace de cercetare puse la dispoziție de tehnica modernă: xerox, sistem computerizat, care înmagazinează informațiile numismatice, depozit cu mulaje monetare etc. Toate acestea, ca și un colegial climat de lucru, mi-au asigurat cele mai bune condiții de lucru. Participarea la viața științifică a acestei echipe de cercetători, condusă de către profesorul P.R. Franke, mi-a dat ocazia, de asemenea, să pătrund mai intim în procesul de creație al specialiștilor de aici, unii dintre ei — de certă reputație —, ca dr. W. Leschhorn, prof. dr. H. Freis — cu care m-am întreținut mai mult, manifestînd un interes aparte și pentru istoria noastră veche. Cursurile, seminariile și conferințele — unele susținute de către specialiști străini —, de asemenea, mi-au dat prilejul să înțeleg mai bine direcțiile în care merge cercetarea internațională, dar să și apreciez cum sînt antrenați în munca de cercetare studenții, care, încă în primii ani, prin eforturi independente, alcătuiau cu multă seriozitate lucrări de seminar sau studii practice de identificare și catalogare a monedelor.

Tot la Saarbrücken, am fost atras și de unele cursuri de la Institut für Vor- und Frühgeschichte und Vorderasiatische Archäologie (prof. dr. Rolf Hachmann), unde se tratau probleme ale culturii Sintana de Mureș — Cerneahov, de multe ori exemplificate cu rezultatele cercetărilor românești. Interesat și de tehnica săpăturilor arheologice, am vizitat și câteva șantiere ale muzeului landului Saar, cum ar fi cele de la Altheim, Otzenhausen și Nenning, unde explicațiile amabile și competente ale dr. Andrei Miron (Staatliche Konservatoramt) mi-au fost de o mare utilitate.

Însă, deși pentru mai puțin timp, am zăbovit și în alte centre științifice, în afară de Saarbrücken, unde se găseau biblioteci și institute similare. În afară de binecunoscuta bibliotecă de la Römisch — Germanische Kommission/Frankfurt, unde se pot găsi numeroase cărți și reviste mai rare, o plăcută surpriză a constituit-o și biblioteca de la Institut für Vor- und Frühgeschichte din Bonn (director prof. dr. Volker Bierbrauer), posesoare a unor serii de publicații, destul de greu de găsit în altă parte.

În mod firesc, această perioadă nu s-a rezumat numai la studii în biblioteci și muzee sau la discuții de specialitate, la acestea adăugîndu-se și vizitarea unor monumente ale culturii antice sau moderne, ca și a altor obiective interesante. Muzeele și monumentele din Trier, Saarbrücken, Mainz, Wiesbaden, Frankfurt, Bonn, Köln, Freiburg și München nu spun mult într-o simplă înșirare a unor etape de călătorie; chiar dacă concretizăm, nominalizînd „Porta Nigra”, basilica Helenei, muzeul Gutenberg, domul din Köln sau muzeul Goethe ș.a., nici acestea credem că nu sînt mai edificatoare, într-o enumerare similară. Rămîne îndestulător poate doar să spunem că toate acestea mi-au ușurat înțelegerea mai completă a istoriei și culturii dezvoltate în această parte a Europei.

Un alt aspect, asupra căruia consider că trebuie să stărui este acela legat de înțelegerea și sprijinul arătat constant de către toți specialiștii, dornici să intensifice și să lărgescă colaborarea cu cercetătorii români, pentru care au avut cele mai bune cuvinte de apreciere. Prof. dr. A. Jockenhövel (Institut für Vor- und Frühgeschichte Frankfurt), prof. dr. H. Müller Karpe (Kommission für Allgemeine und Vergleichende Archäologie Bonn), prof. dr. W. Pape (Institut für Ur- und Frühgeschichte Freiburg), prof. dr. P. Miron (Institut für römische Studien Freiburg), dr. A. Klose (Münzkabinett München), prof. dr. G. Kossack (Institut für Vor- und Frühgeschichte München) sînt doar cîțiva dintre aceia, — care se alăturau celor amintiți mai înainte — care prin bunăvoință și înțelegere, au contribuit din plin ca acest stagiu de documentare să devină pe deplin fructuos, cu acumulări substanțiale și perspective noi de cercetare

VIRGIL MIHAILESCU-BÎRLIBA